

Lo Somatenent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Anys XII

Reus, Diumenge 19 de Desembre de 1897

Núm. 8.4317

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes, 1 peseta.
En provincies limítrofes, 1.50 pesetes.
Extranjer y Ultramar, 2.00 pesetes.
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofre, carrer Jauguera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

Arrabal Santa Anna, número 80, prop a la plassa de Catalunya

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

CEPS AMERICANAS

HORT DE PAU ABELLO tocant a la carretera de Tarragona

Arrelats molt superiors. -- Preus ventatjosos. -- Autenticitat garantida

Per tractar en lo mateix hort ó carrer primer del Roser, n.º 4.

MALALTIAS DELS ULLS

L'oculista de Tarragona **D. J. MIRO** accedint gustós a las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Montserols.

Los demés dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 a 12 del matí y de 3 a 5 de la tarde.

Tos

Desapareix rapidament usant lo

Tos

XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

lo que pot administrarse

Tos

FARMACIA SERRA.

Oberta tota la nit.

Tos

CREMA LÁCTEA ROMEU

Reproductora de la llet

aprobada per la M. Iltre. Academia Médica Farmacéutica de Barcelona.

Eficacment recomenada para aumentar la llet a las Mares de familia, en cuents casos s' hagi retirat per disgust, fluxetat, etc. Ab son ús, tota mare pot criar a sos fills durant lo temps de la lactancia.

Dipòsit: Farmacia de A. SERRA, Arrabal de Sta. Anna, 80

REUS

Vinyas Americanas

Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, cer milions. -- Preus reduhitis y autenticitat garantiseda. -- Cinch milions d'estacas, y un milió de barbats.

SECCIÓ DOCTRINAL

Culpaables y desenganyats

Com cambien los temps! Tres anys enrera, quan comensá la guerra de Cuba, y mes tart quan aquella setava mes encesa que may, aquell que públicament

goseva parlar d'autonomia, per la inmensa majoria dels espanyols cometa lo pecat mes gros de Lesa patria, la heretjia mes imperdonable. Sa fugia d'ell com si estigués apestat, se l mirava com a un fenómeno estrany, considerantlo com a un ser abjecte, casi asquerós, que feya fastich. Quins eran los que la proposavan, quins eran los que ab la cara descoberta deyan, cridant tant fort com podien, que era necessaria l'autonomia primer que tot per acabar la guerra, que sense ella no s' acabaria y que de continuarla, després de vessar verdaters mers de sanoh, d'empobrirnos fins a la miseria, d'anejar ab llagrimas milers y milers de llars, de malmetrer la joventut que, anémica y tísica se passaria pels carrers para fer remordir la conciencia d'aquells que l'atiaven a anar a morir, s'hauria de donar per fetsos. Quins eran los anti-patriotes, los que a son costal no hi trobavan ningú que ls ajudés,

los que sentian perders en l'espay sos crits de pau, pau y sempre pau entre germans d'un mateix Estat? Era... nosaltres, los catalanistas que avuy ab fonda tristesa ensemps que orgullosos y alegres, veyem com las nostras prediccions, los nostras desitjos, las nostras aspiracions, acaban d'obtenir lo fallo de la experiencia, de la rahó y de la justicia.

Cuba ja es autònoma y la inmensa majoria dels espanyols, los mateixos culpables de que la guerra tirés avant, diuen avuy ja completament desenganyats: si ab la autonomia se creu que s'acabará mes prompte la guerra, perquè no se donava de bon principi que potser s'haguera estalviat? Aixó es precisament lo que deyam, y allavors no s'ens escoltava, pero que temps ha vingut a confirmarlo.

L'autonomia es un cop gros que s'dona a la insurrecció, puig que ab ella se desarma morsliment als Estats Units, ahont aquella hi trobe mes apoyo y s'dona satisfacció al poble cubá de poguerse governar a si mateix. Tart, no obstant, bon rich massa tart ha vingut pera produhir los bons resultats que de sa implantació se ns esperan. De bon principi estem segurs que hegeren sigut majors y de mes durada; hauriam demostrat quan menos que la concediam lliure y espontaneament, hauriam sigut generosos, mentres que axuy sols s'hadonat per la imposició de las circunstancias, per forsa pera evitar danys majors. L'orgull nacional que tant alt se volia posar pels patrioters, ha baixat fins a tocar terra; lo lleó brau y terrible que ab las grapas se volia menjar mitj mon, com aixís se nos l pintava, pobrell avuy jau abatut ab la melena tota plorosa: consecuencias de la conducta seguida per un poble esbojarrat que s'deixa portar mes pels crits dels baladriers que no pels pensaments de cervells ben equilibrats. Ara que ha arribat la hora del desengany, se vol major descredit de la política seguida fins ara, se vol tonteris mes grossa que l'havernos estat atabalant ab la insípida marxa de Cadiz?

Y no hi ha que culpar particularment a ningú, ni a governants ni a governats, puig que tots hi ténen lo seu tant corresponent y tots avuy son dels desenganyats.

Que feren los governants sino deixar-se portar per la corrent del poble, que s'ha de confessar era partidari de la guerra, y quest sino seguir los determinis d'aquells també partidaris de derramar la última gota de sangre y gastar la última peseta? Lluite de ideas y desitjos entre ab duas parts, teren que la minoria no fos escoltada, y en aquest com en molts d'altres cassos s'ha demostrat bé que no sempre la majoria te rahó.

Si n' Cánovas hagués sigut un verdader home d'estat, sabent com li constava lo deplorable estat de la hisenda espanyola y la opinio de la inmensa majoria de cubans del tot contraris d'Espanya, avans d'empendrer una guerra llarga y de difícil acabament comptant ab la experiencia de l'altra, a bon segur s'hauria oposat a la corrent y obrant ab verdadera previsió, que no tingué, d'un modo ó altre, s'haguera acabat la guerra ó ni tant sols s'hauria comensat.

Los verdaders homes d'estat, viuen per sobre dels demés, tenen mes bon cop d'ull y s'preparan a preveient lo que ha de succehir tant en bé com en mal. En Bismarck, molt avans de lograr la formació

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus a Barcelona
 5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 4.ª, 2.ª, y tercera.
 8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y diaptés, (per Vilafranca).
 12:41 t. mercancías, segunda y tercera.
 1:57 t. correo (per Vilafranca).

De Barcelona a Reus
 5:25 m. (per Vilafranca).
 9:46 m. (per Vilafranca).
 15:18 t. per id.
 7:33 t. exprés (dimars, dijous y dissaptés).

De Reus a Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 3:10 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora a Reus

4:24 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 h.

De Reus a Tarragona

8:30 m. — 9:47 m. — 12:1 t. — 7:04 t.

De Tarragona a Reus

7:30 m. — 9:25 t. — 4:30 t. — 8:20 h.

De Reus a Lleida
 8:10 m. — 5:23 t.

De Lleida a Reus
 5:50 m. — 3:50 t.

De Reus a Vimbodí
 7:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Vimbodí a Reus
 9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona a Valencia
 9:30 m. y 11:30 m.

De Valencia a Tarragona
 11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d'arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.

SECCIO CATALANA
 «Música vella», per E. Doria y Bonaplata, 12 rals.
 «Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12 rals.
 «Tascant per les Serres», per J. Ponç y Mas, 12 rals.
 «Spectres», per Enrich Ibsen, 8 rals.
 «Obras dramáticas de la biblioteca del Teatro Regional», á meytat de preu.
 «Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich Moren, han sortit:
 «Sant Ramon», 2 rals.
 «Planys», 2 rals.
 «El Macquidá», per Brunet y Bellet, 4 rals.

SECCIO CASTELLANA
 «España tal cual es», per Valentí Almirall, 4 rals.
 «Patria y Región», per Salvador Golpe, 12 rals.
 «Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer, 2 rals.

SECCIO GALLEGA
 «Odas de Anoreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
 Además están á la venda diferentes obras de celebrats itorats catalans, castellans y extranjeris.

De Barcelona (per Tarragona)
 De id. directo, 10:30 m.
 De id. id., 1:30 t.
 De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamóns y descendent de Lleida) 7:30 m.
 De Madrid y Zaragoza, 2:30 m.
 De Lleida y Huesca, 7:30 m.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y el 5 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten de aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropes de reforç a Cuba, portant també correo, no s'han de presentar a Reus.

SORTIDAS

Per a Barcelona a las 5:00 m.
 Per a id. a las 9:00 t.
 Per a Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Per a id. id. (per idem) a las 2:00 t.
 Per a Tarragona, directe a las 7:00 m.
 Per a Lleida, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y las líneas a las 8:00 m.
 Per a Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura a las 1:00 t.
 Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los buisson després de la sortida del correo de Madrid, se li donat sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

HORAS	BRANCHES	CLASES	PRECIOS
...	...	...	...

Biblioteca Regionalista Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIO CATALANA

«Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
 «Quadros», per Emili Vilafranca, 2 rals.
 «La Dida», per Joseph Feliu y Codina, 2 rals.
 «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2 rals.
 «Costums típicas», per id., 2 rals.
 «Alcover», monografía, per id., 4 rals.
 «Poesias», per Manel Marinello, 2 rals.
 «Oda á Barcelona», per Jacinto Verdguer, 4 rals.
 «Lo Pl de las tres brancas», per id., 4 rals.
 «L' Aglenya», per Ramon Masferrer, 4 rals.
 «Croquis Pirenenchs», per J. Massó Torrents, 42 rals.
 «La Fada», per id., 4 rals.
 «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2 rals.
 «Anant pel món», per Santiago Russinyol, 16 rals.
 «Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turull, 12 rals.
 «Obras catalanes», per Joseph Ixart, 20 rals.
 «Poesias», de Joan Maragall, 8 rals.
 «Alades», per Emili Guanyabens, 8 rals.
 «Fructidor», drama, per Ignaci Iglésias, 8 rals.
 «Montalba», per Bosch de la Trinxeria, 42 rals.
 «Quan jo era ney», per A. de Riquer, 20 rals.

SECCIO RELIGIOSA

PURIFIQUEU EL AIRE

PAPEL DE ARMENIA
 El mejor de los DESINFECTANTES

Interiores de los enfermos y personas que les cuidan, y medicinas y alimentos, purificar, el papel de Armenia.

Venta: Farmacias, Droguerías y Papeterías.
 POR MAYOR: CEBRIAN Y C. S.

VICHY

Las verdaderas AGUAS MINERALES de

VICHY

del Estado francés, son los manantiales:

VICHY-HOPITAL Enfermedades del Estómago
VICHY-GRANDE GRILLE Enfermedades del Hígado
VICHY-CELESTINS Enfermedades de las Vías urinarias, Diabetes, Gota, etc.

Véndense en las principales Farmacias, Droguerías y Depósitos de Aguas Minerales.

Para evitar toda clase de substitutiones los consumidores deben siempre pedir y exigir: Vichy-Hopital, Vichy-Celestins, Vichy-Grande-Grille.

ASCENSORES-SIVILLA Hidráulicos y Eléctricos

MONTA-CARGAS Y MONTA-PLATOS

ELEVADORES DE TODOS SISTEMAS

MOVIDOS POR MOTOR DE Vapor, de Gas Y A BRAZO

MUNAR Y GUITART S. en C.

INGENIEROS Y ARQUITECTOS
 LIBERTAD, 1, MADRID

La casa construye y tiene funcionando aparatos elevadores de todos los sistemas conocidos, como son los de equilibrio superior, equilibrio inferior, hidrostatico, funicular, de compensador, eléctrico, hidroeléctrico, mecánicos, á brazo, etc., que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.

Se facilitan Catálogos y Presupuestos

187

SORTIDAS DE REUS — Mart: 4:10, 9:08 — Tardo: 3:31, 3:45

SORTIDAS DE SAJON — Mart: 4:56, 10:16 — Tardo: 6:10, 7:25

La hora se retirará por la meridia de Madrid.

Imp. de G. Ferrando. — Plassa de la Constitució.

Las hermosas construcciones que me gustan grillos. A que me gustan grillos. En la cárcel con los grillos. Qué gueto si me gustan.

A un solo punto... ROBERTO.

Una primera impresión. El coche de temporel.

«El día que me gustó el puerto. Me gustó el puerto. Me gustó el puerto.»

Las construcciones que me gustan en el interior del espacio. Las construcciones que me gustan en el interior del espacio. Las construcciones que me gustan en el interior del espacio.

Para evitar toda clase de substitutiones los consumidores deben siempre pedir y exigir: Vichy-Hopital, Vichy-Celestins, Vichy-Grande-Grille.

Y no parará sino aquí, sino que la época que me gusta la historia de la historia, lo que me gusta la historia de la historia, lo que me gusta la historia de la historia.

mandar de la historia de la historia de la historia.